

II. ULUSLARARASI شاعر الشعير العاملي international POETRY night ŞİİR GEÇESİ

yeryüzünün kadim
sesi;

şiiir

ANNE &
çocuk

4 OCAK PAZARTESİ
BARIŞ MANÇO KÜLTÜR MERKEZİ
SAAT: 20.00

ANNEME

Özlüyorum pişirdiği ekmeği
Kahvesini
dokunuşunu
çocukluğum büyüyor içimde
Günden güne.
Göz kulak oluyorum kendime
ölürsem çünkü
utanırmım annemin gözyaşlarından

Geri dönersem bir gün anne
Kirpiklerine örtü yap beni
ört kemiklerimi
ayaklarını kutsanmış çimenlerle
bağla beni...
Saçının bir tutamıyla
...elbisinden uçuşan bir iplikle

Kalbinin derinliklerine dokunsam anne
Bir tanrı olabilirim
bir tanrı...
Geri dönersem bir gün anne
tandırının ateşine bir odun olarak koy beni...
As evinin avlusunda bir çamaşır ipi gibi.
Direncimi yitirdim anne
duaların olmaksızın
Kocadım, geri ver çocukluğumu anne
eşlik edebileyim diye
küçük serçelere
...dönüş yolunda
senin bekleyiş yuvana.

إلى أمي

أحنُ إلى خبزِ أمي
وقهوة أمي
ولمسة أمي
وتكبرُ في الطفولةُ
يوماً على صدرِ يوم
وأعشقُ عمري لأنني
إذا مثُلْتُ
أنجعلُ من دمعِ أمي

ضعيوني، إذا مارجعتُ
وقدماً يتقدّر ناركُ
وحبل الغسيل على سطحِ داركُ
لأنني فقدتُ الوقوفَ
بدون صلاةٍ نهاركُ
هرمتُ، فزّدي نجومَ الطفولةِ
حتى أشارِكُ
صغار العصافيرِ
دربِ المرجوعِ..
لعيشِ انتظاركُ..

خذيني، إذا عدْتُ يوماً
وشاحاً لهدبكُ
وغطي عظامي بعشِ
تعتمد من طبرِ كعبكُ
وشدي وثاقي..
بخصلة شعر..
بخيطٍ يلوخُ في ذيلِ ثوبكُ
عسانِي أصيرُ إلهاً
إلهاً أصير..
إذا ما لمستُ قرارَةَ قلبكُ!

HAYKIRIŞ

Që nga Korça gjer te Shkodra mbretëron një errësirë,
nëpër fusha, nëpër kodra, vërvshellen një egërsirë!
Pra, o burra, hani, pini, hani, pini or' e ças,
Për çakallin, nat' e errët, eshtë ras' e deli ras'!

Hani, pini dhe rrëmbeni, mbushni xhepe, mbushni arka,
të pabrek' ju gjeti dreka, milionier' ju gjeti darka!
Hani, pini e rrëmbeni, mbushni arka, mbushni xhepe,
gjersa populli bujar t'ju përgjigjet: peqe, lepe!

Ai rron për zotrinë tuaj, pun' e tija, djers' e ballit,
ësht' kafshit për gojën tuaj. Rroftë goja e çakallit!
Shyqyr zotit, s'ka më mirë, lumturi dhe bukuri,
dhe kur vjen e ju qan hallin, varni buz' edhe turi!

Hani, pini dhe rrëmbeni, eshtë koha e çakenjvet;
hani, pini e rrëmbeni, esht' bot e maskarenje;
Hani, pini, vidhni, mblidhni gjith' aksione, monopole,
ekselencia dhe shkëlqesa, tuti quanti come vuole!

Grand Kordon i zotris'sate, që në gjii të kan' vendosur,
ësht' pështyma e gjakosur e atdheut të veremosur;
dhe kolltuku ku ke hipur, duke hequr nderin zvarri',
ësht' trikëmbshi që përdita varet kombi në litar!
Dhe zotrote kullurdise, diç, u bëre e pandeh,
kundër burrit të vërtetë zë e vjell e zë e leh!

Koha dridhet e përdridhet, do vij' dita që do zgjidhet
dhe nga trasta pem' e kalbur doemos jasht' do hidhet!
Koha dridhet e përdridhet, prej gradimit katër shkallë
nuk do mbetet gjë në dorë veç se vul' e zezë në ballë!

HAKERIM

Korça'dan Shkodra'ya bir karanlık hakim
Ovalarda, tepelerde vahşilik kol geziyor!
Siz devam edin, yiycin, için, her daim,
Kara gecedir çakala fırsat, deli fırsat!

Yiycin, için ve aşırın, doldurun cepler, kasalar,
Öğle donsuz buldu sizi, akşam ise milyoner!
Yiycin, için ve aşırın, doldurun cepler, kasalar,
Ta ki cömert halk size: lebbeyk! Desinler.

O zât-ı âliniz için yaşar; işi ve alın teri,
Dişleriniz için bir ısrık. Çakalın dişlerine sağlık!
Çok şükür, daha iyisi olmaz, mutluluk, güzellik,
Derdini yanmaya gelince, dudak asar, yüz çevirirsiniz!

Yiycin, için ve aşırın, zaman çakallarındır,
Yiycin, için ve aşırın, dünya alçaklarındır,
Yiycin, için, çalın, toplayın hep tekelinize,
Beyler ve ağalar, ne varsa, ne isterseniz!

Gögsüne iliştirdikleri zât-ı âlinin o madalya,
Verem olmuş vatanın kanlı tükürügüdür;
Oturduğun o koltuk, onurunu süründürürken,
Darağacıdır, milletin gün bugün asıldığı!
Beyefendi kuruldun, bir şey kendini sandın,
Adam gibi adama da kustun, havladın!

Zaman geçer, gün gelir devran döner,
Tabi ki atılacak heybedeki küflü meyve!
Zaman geçer ve şu senin dereceler,
Elinde kalmaz, alnında kara mühürden başka!

BEN İSTERİM

Ben isterim ki
Bulutlar ağlasın
Çocuklar ağlamasın.
Hiçbiri öksüzlük
Yetimlik duymasın.
Ben isterim ki
Konuşsun her çiçek
kendi dilince
Silahların
kesilsin sesi.
Ben isterim ki
soğuğa, karanlığa
kapansın kapılar,
Gözler kapanmasın,
Sözler kapanmasın.
Ben isterim ki,
Yangınlar sönsün,
Umutlar sönmesin.
Erişsin her meyve
kendi çağında.
Yüreklerde
acı söz degmesin.
Ben isterim ki,
eğilsin dallar
bereketten.
İnsanoğlu
başını eğmesin
utançtan ya da gücsüzlükten.

Ben isterim ki
gözyaşı gibi
aksın pınarlar
berrak, duru
toprağın üzerinde.
Pınar gibi
akmasın gözyaşı
iveryüzünün hiçbir yerinde.
Ben isterim ki
Her şey eğilsin
insanın önünde
insan insana tutsak olmasın.
Ben isterim ki
sevinç, mutluluk
bol olsun.
Yürekten yüreğe,
ülkeden ülkeye
açık yol olsun...

MƏN İSTƏYİRƏM

Mən istəyirəm:
buludlar ağlasın
uşaqlar ağlamasın;
analı ya anasız.
Mən istəyirəm:
güllər açılsın,
güllələr açılmasın,
amanlı ya amansız.
Mən istəyirəm:
qapılar qapansın
soyuq olanda hava.
Gözlər qapanmasın,
sözlər qapanmasın.
Mən istəyirəm:
yanğınlar sönsün,
ümidlər sönməsin.
Meyvələr dəysin öz fəslində.
Ürəklərə söz dəyməsin.
Bəhərdən budaqlar əyilsin.
İnsan başını əyməsin,
xəcalətdən ya gücsüzlükdən.
Axsın bulaqlar göz yaşı kimi,
torpağın üzərində.
Göz yaşı bulaq kimi axmasın
dünyanın heç bir yerində.
Hər şey insana baxsın.
İnsan ələ baxmasın.
Gecələr ulduzlar oyaq olsun.

İnsanlar yatıb dincəlsin;
qüvvət toplasın sabahın
xeyirli işlərinə.
Açsın gözlərini
gələcəyin ümidi səhərinə.
Mən istəyirəm:
sevinc, səadət bol olsun.
Ürəkdən-ürəyə,
ölkədən-ölkəyə,
açıq yol olsun.

ANNE

Küçük bir çocuktum,
Küçük kalbim kırıldığında anneciğim,
Alıp beni kucağına
Gece gündüz demeden
Sallaya sallaya sorardı “ne oldu yavrum?”

Hasta olduğumda
Kaç gece bilmem
Lambaları açıp
Başucumda uyanık kalındı annem
Her şeyi unutarak
Sadece benimle perişan olurdu
Benim dünya kadar büyük annem

Doğduğumda
O kadar çaresizdim ki
Ağlamaktan başka bir şey bilmiyordum
Değil oturmak, yürümek
Ağzımda ses bile yoktu
Yalnızca durup bakabiliyordum

O zaman anneciğim
Yanaklarımı öperek
Kucağına alındı, sadece bir bakışta
Tüm dertlerimi anladı
Kim bu kadar sevgi ile kalbini doldurur
Anneden başka...

মা

যেখানেতে দেখি যাহা
মা-এর মতন আহা
একটি কথায় এত শুধা মেশা নাই,
মায়ের মতন এত
আদর সোহাগ সে তো
আর কোনখানে কেহ পাইবে ভাই!
হেরিলে মায়ের মুখ
দূরে যায় সব দুখ,
মায়ের কোলেতে শুয়ে জুড়ায় পরান,
মায়ের শীতল কোলে
সকল যাতনা ভোলে
কত না সোহাগে মাতা বুকটি ভরান।
কত করি উৎপাত
আবদার দিন রাত,
সব সান হাসি মুখে, ওরে সে যে মা!
আমাদের মুখ চেয়ে
নিজে রন নাহি খেয়ে,
শত দোষী তবু মা তো তাজে না।
ছিনু খোকা এতটুকু,
একটুতে ছেট বুক
যখন ভাঙ্গিয়া যেতো, মা-ই সে তখন
বুকে করে নিশদিন
আরাম-বিরাম-ইন
দোলা দেয় শুধাতেন, 'কি হোলো খোকন?'
আহা সে কতই রাতি
শিয়রে জ্বালায়ে বাতি
একটু আসুখ হলে জাগেন মাতা,
সব-কিছু ভুলে গিয়ে
কেবল আমায়ের নিয়ে
কত আকুলতা যেন জাগন্মাতা।

যখন জন্ম নিনু
কত আসহায় ছিনু
কাঁদা ছাড়া নাহি জানিতাম কোন কিছু,
ওঠা বসা দূরে থাক-
মুখে নাহি ছিল বাক,
চাহনি ফিরিত শুধু আর পিছু পিছু।
তখন সে মা আমার
চুমু খেয়ে বারবার
চাপিতেন বুকে, শুধু একটি চাওয়ায়
বুঝিয়া নিতেন যত
আমার কি ব্যথা হোতো,
বল কে ওমন মেহে বুকটি ছাওয়ায়।

Tevbe-i Nasuh

Allah'ım, işte secdene varıyorum
Senin sonsuz rahmetinin önünde eğiliyorum
Duaları da misralara döküyorum
Bana güzelliğin manasını vermeni dileyerek.
Allah'ım, işte secdene varıyorum.

Sen çiy gibi masum olduğumu bilirsin
İlk baharın zambağı gibi
Fakat ağızlarından bal akan insanlar
Sarhoş edici bir sürahide bana zehir içirdiler
Her ne kadar çiy gibi masum olsam da.

O zaman da senin yolundan saptım
Karanlıkta ve ıssızlıkta kayboldum
Nefsim de aklımı zincirlere vurdu
Kendi ateşine hizmet etsin diye
Ve Senin doğru yolundan ayrıldım

Kalbimdeki imanı ve ümidi kaybettim
Günah da benim sevgimi kararttı
Sarhoş oldum, kibirli ve kaba
Bütün idesi şaraptı sadece
Kendi imanımı ve ümidimi kaybettim

Dionysos'u da kutsal sayılıyordum
Venüs'ün ayaklarını öpüyordum
Kendi dışlerimle kendi tellerimi
parça parça canavar gibi ısıyıyordum
Dionysos'u da kutsal sayılıyordum

Tevbe-i Nasuh

Gospode, evo, na sedždu ti padam,
Pred vječnom tvojom klanjam se dobrotom
I molitve ti u stihove skladam,
Proseć: "Oh, daj mi smisao za ljepotom!"
Gospode, evo, na sedždu ti padam.

Ti znaš da bijah nevin poput rose
I poput lijera u proljeću ranom;
Al' ljudi, med što pod jezikom nose,
Otrov mi dadoše u bokalu p'janom,
Mada sam bio nevin poput rose.

Í tad s tvog skrenuo sam puta
i zatrtao kroz pustoš i tamu
Ah, strast mi razum u okove supta,
Da, ropski dvori njemu crnom plamu-
Í s tvoga ja sam zabasao puta

Vjeru i nadu iz srca izgubih,
i moju ljubav pomrčo je grijeh-
Postadoh sarhoš oholi i grubi,
Sav ideal mu što je vinski mijeh...
Ah, svoju vjeru i nadu izgubih!...

I slavih Bakha kao sveto biće,
Veneri pete jezikom sam lizo -
Vlastitim zubom ja sam svoje žice
Komad po komad kao zvijer grizo
Slaveć Bakha ko božansko biće.

Tevbe-i Nasuh

Ben şimdi Senin himayene sığınıyorum
Senin Kıtabı'nın himayesine, sonsuz Kelamının himayesine,
Allah'im, Günahlarımı affet
Hasta ruhumu iyileştir
Ben de Senin himayen altına girebileyim

Allah'im, şimdi aklımı aydınlat
Bana kudret ver, bana güçlü bir irade ver ki
Şeytanlara galip gelsin
Senin rahmetin bana karanlıkta nur olsun
Allah'im, şimdi aklımı aydınlat.

Eski imanımın ateşini yeniden tutıştır
Bana sevgimi ve bütün nimetlerini geri ver
Ben de buzlu taş bardağımıla kırayım
Venüs'ün büyülerini de tınaklarımıla sökeyim
Eski iamimin ateşini yeniden tutuştur

Allah'im, işte secdene varıyorum
Senin sonsuz rahmetinin önünde eğiliyorum
Duaları da mísralara döküyorum
Bana güzelliğin manasını vermeni dileyerek.
Allah'im, işte secdene varıyorum.

Tevbe-i Nasuh

Ja sada bježim pod okrilje tvoje
I tvog Kur'ana, tvoje vječne riječi;
Gospode, grijeha odriješi moje
I bolesnu mi dušu izlijječi -
Ta ja se sklanjam pod okrilje tvoje.

Gospode, razum prosvijetli mi sada
I daj mi snage, daj mi volju jaku,
Demone sve što može da savlada ...
Nek tvoja milost svijetli mi u mraku,
Gospode, razum prosvijetli mi sada!

Raspiri moje stare vjere plamen,
Vrati mi ljubav i sve stare dare,
Da tresnem čašom o ledeni kamen
I noktom zgrebem Venerine čare -
O raspiri, mi stare vjere plamen! ...

Gospode, evo na sedždu ti padam,
I kajem grijeha pod twojom dobrotom -
I molitvu ti u stihove skladam,
Proseć: "Ah, daj mi smisao za ljepotom!" -
Gospode, evo, na sedždu ti padam! ...

ANNE

Beni azarladı bir keresinde
İyiliğim için söyledi
Bana kızdı bir keresinde
Acziyetimden kurtulmam için söyledi
Benden yardım istedi bir kere- sinde
İyi bir insan olmam için söyledi

Anne...

Küstüm bir keresinde
Sen nazlısin dediler
Mücadele ettim bir keresinde
İnatçısın dediler
Ağladım bir keresinde
Acz içindesin dediler

Anne...

Her yanlış yaptığında
Nasihat ile cezalandırır
Hayal kırıklığına uğradığım zaman
Geceleri Allah'a yönelir ve bana dua eder
Açı çektiğim zaman
Şevkle tedavi eder
Ve ben zaferle ulaştığım zaman
Rabbi 'ne yönelik! Der

Fakat:

Ben senin keder gözyaşını, hiç görmedim
Yanağına akarken
Çok güclüsün sen

Anne...

Seni Seviyorum!
Ve Ey Rabbim!
Sana yalvarıyorum
Ona müreffeh eh bir hayat bahset
Ebediyen...

yeryüzünün kadim
sesi;

şair

Dil: Endonezyaca
Şair: Puisi Chairil Anwar
Okuyan: Muammer Rizqy

IBU

Pernah aku ditegur
Katanya untuk kebaikan
Pernah aku dimarah
Katanya membaiki kelemahan
Pernah aku diminta membantu
Katanya supaya aku pandai

Ibu.....

Pernah aku merajuk
Katanya aku manja
Pernah aku melawan
Katanya aku degil
Pernah aku menangis
Katanya aku lemah

Ibu.....

Setiap kali aku tersilap
Dia hukum aku dengan nasihat
Setiap kali aku kecewa
Dia bangun di malam sepi lalu bermunajat
Setiap kali aku dalam kesakitan
Dia ubati dengan penawar dan semangat
Dan Bila aku mencapai kejayaan
Dia kata bersyukurlah pada Tuhan

Namun.....

Tidak pernah aku lihat air mata dukamu
Mengalir di pipimu
Begitu kuatnya dirimu....

Ibu....

Aku sayang padamu.....
Tuhanku....
Aku bermohon padaMu
Sejahterakanlah dia
Selamanya.....

“Tanrım Sana Minnettarım”

Beni siyah olarak yarattığın için,
Bana, dünyanın bütün acılarını yüklediğin için
Başına dünyanın ağır yükünü yüklediğin için
Ben Sana minnettarım Tanrım.
Santor'un kitapçılığı elimdedir
Ve dünyayı ilk sabahından beri ben taşıyorum.

Beyaz sadece özel durumların rengidir Siyah ise her anın rengidir...
Ve ben, dünyayı ilk gecesinden beri taşıyorum.

O dünyayı taşıyabilmek için bana verdığın kafamdan çok mutluyum.

Doğanın bütün havasını alacak kadar büyük burnumun şeklinden raziyim.

Dünyanın dört tarafını ve bütün engellerini aşabilecek o güçlü bacaklarından gurur duyuyorum.

Beni siyah olarak yarattığın için,
Bana, dünyanın bütün acılarını yüklediğin için
Ben Sana minnettarım Tanrım.

Otuz altı kılıcı yüreğimden geçirmişler. Otuz altı odunla vücudumu yakmışlar.
Ve bembeяз kar, çektığım bu çilelerden dökülen kanımla kırkırmızı olmuş.

Buna rağmen, dünyayı taşımaktan,
Kısa, uzun kollarımdan,
Dudaklarım kalınlığından mutluyum.

Beni siyah olarak yarattığın için Sana minnettarım Tanrım
Beyaz sadece özel hallerin bir rengidir Siyah ise, her anın rengidir
Ve ben dünyayı ilk kuşluk vaktinden beri taşıyorum.
Gece karanlığında dünyaya gülmüşsedigimde gündüz olur.

Beni siyah olarak yarattığın için ben Sana minnettarım Tanrım.

Je vous Remercie Mon Dieu

Je vous remercie mon Dieu, de m'avoir créé Noir,
d'avoir fait de moi
la somme de toutes les douleurs,
mis sur ma tête,
le Monde.
J'ai la livrée du Centaure
Et je porte le Monde depuis le premier matin.

Le blanc est une couleur de circonstance
Le noir, la couleur de tous les jours
Et je porte le Monde depuis le premier soir.

Je suis content
de la forme de ma tête
faite pour porter le Monde,
Satisfait
de la forme de mon nez
Qui doit humer tout le vent du Monde,
Heureux
de la forme de mes jambes
Prêtes à courir toutes les étapes du Monde.

Je vous remercie mon Dieu, de m'avoir créé Noir,
d'avoir fait de moi,
la somme de toutes les douleurs.
Trente-six épées ont transpercé mon coeur.
Trente-six brasiers ont brûlé mon corps.
Et mon sang sur tous les calvaires a rougi la neige,
Et mon sang à tous les levants a rougi la nature.

Je suis quand même
Content de porter le Monde,
Content de mes bras courts
de mes bras longs
de l'épaisseur de mes lèvres.

Je vous remercie mon Dieu, de m'avoir créé Noir,
Le blanc est une couleur de circonstance
Le noir, la couleur de tous les jours
Et je porte le Monde depuis l'aube des temps.
Et mon rire sur le Monde, dans la nuit, créé le Jour.

Je vous remercie mon Dieu, de m'avoir créé Noir.

ANNE

Anne! Varlığın büyük başlangıcım,
Anne! Yaşamın sağlam dayanağım,
Senin kalbinde neşeleniyor kalbim,
Senin gözlerinle görüyorum dünyayı.

Benim rengârenk beşiğimde,
Ninniler söyledin güneşle birlikte,
Geceleri uykusuz kalışın,
Bana uykuyu öğretmek için.

Elimi eline almıştin,
Bir an olsun bırakmadıstan,
Öğretmek için yürümeyi bana,
Sen de benimle yürüyordun sabırla.

Senin kutsal ışığın aydınlattı bana,
Sana koşardım ellerim açık,
Konuşmayı öğretmek için bana,
Sen de konuşuyordun, bir çocuk gibi

Sanki aynı yaştaydık anne,
Aynı düşünürdük sanki seninle
Tekrar ediyordun dersimi benimle
Yansın diye ilmin ışığı içimde

Meğer ne çok hasta olmuşum,
Hastalıkın elleri ne çok değişmiş...
Anne! O güzeli saçlarına
Düşmüş aklar akşamdan sabaha.

Ne vakit anlatsan istiraplı geçmiş,
Sesinde gizlenmiş bir sızı vardı,
Sen âşık ettin gerçekten anne,
Benim dünyama, benim vatanıma.

Senin meşalendir, sensin
Hayatın büyük aydınlığı,
Sen âşık ettin bugünkü güne,
Yarınların tatlı hayaline

İnsanlığa dualar ettin sen,
Şeref tacını sen takın başıma,
Ne kadar sevgiyi ve övgüyü hak etmişsem,
Senin sayendedir her şeyim.

Anne! Varlığın büyük başlangıcım,
Anne! Yaşamın sağlam dayanağım,
Senin kalbinde neşeleniyor kalbim,
Senin gözlerinle görüyorum dünyayı.

დედა

დედავ - სიცოცხლის დიდო საწყისო,
დედავ - ცხოვრების ბურჯო მაგარო,
ეს გული შენი გულით ხალისობს,
შენი თვალებით ვხედავ სამყაროს.
ჩემს აკვანს ფერად ღილკილებიანს
შენ დამღეროდი „ნანას“, „მზე შინას“,
რამდენი ლამე არ გძინებია,
რომ ჩემთვის ძილი გესწავლებინა.
შენ ჩემი ხელი ხელში გეჭირა,
არ მშორდებოდი წუთით, საათით,
რომ სიარული გესწავლებინა
შენც დადიოდი ჩემთან ტაატით.
მე შენი წმინდა შუქი მეფინა,
შენსკენ მოვრბოდი ხელებგაშლილი,
რომ ლაპარაკი გესწავლებინა,
შენც ტიტინებდი ჩემთან ბალდივით.
დედავ, ვიყავით თითქოს ტოლები,
თითქოს ფიქრები გვეონდა საერთო,
შენც ჩემს გაკვეთილს იმეორებდი,
რომ ჩემში ცოდნის შუქი აგენთო.
თურმე რამდენჯერ ავად გავმხდარვარ,
რამდენჯერ სენმა ხელი დამრია,
დედავ, იმდენჯერ ბლუა ჰალარა,
თმებში ჰალარა შემოგპარვია.
როცა მაცნობდი წარსულს დარდიანს,
შენს ხმაში კროთოდა სევდა ფარული,
შენ შემაყვარე, დედავ, ნამდვილად
ჩემი ქვეყანა, ჩემი მამული.
ახლაც შენა ხარ შენი კანდელი,
სიცოცხლის დიდი გასხივოსნება,
შენ შემაყვარე დღე დღევანდელი,
ხვალინდელ დღეზე ტკბილი ოცნება.
შენ დამილოცე ქვეყნად კაცობა,
თავზე ნამუსის ქუდი დამზურე,
სულ შენ გევუთვნის თუ რამ მადლობა
და სიყვარული დავიმსახურე.
დედავ - სიცოცხლის ტკბილო საწყისო,
დედავ - ცხოვრების დვრიტავ მაგარო,
ეს გული შენი გულით ხალისობს,
შენი თვალებით ვხედავ სამყაროს.

ANNE, SEN BAHTİYARSIN

Anne,
Sen bahtiyarsın.
Ağlama!
Basit bir sendelemeyle düşmedin.
Allah'tan istedigin ben değil miydim?
Onun için ağlama, ağlama.

Ben buradayım,
Hayattayım,
Yanındayım.
Ölmeyeceğim, ben de senin gibi asılım.
Kendini dağıtma, bereketin kaybolmasın.

Ben senin gözyaşlarını çok gördüm.
Ağladığından üzülüyorum, görüyorsun.
İki şiir yazdığınımda onlardan biri hep seninle başlar.
Biliyorsun.

İsmimi gökyüzüne yazarım.
Yanlış olsa Allah'tan af dilerim.
Anne sen bahtiyarsın.
Kuba ağacından yapılan beiğimde
Beni sallamaya devam et.

Ана, Сен бақыттысың

Ана
Сен бақыттысың,
Жыламағың!
Жай түсіп жатқанда да құламадың
Тәніріңнен мен едім ғой сұрағаның
Сондықтан жыламағың, жыламағың!

Бармын ғой
Тірімін ғой,
Қасындамын.
Өлмеймін, мен өзіңдей асылданмын.
Таусылып, өз-өзіңнен шашылмағың,
Байырғы берекенді қашырмағың.

Мен сенің қанықпын ғой көз жасыңа
Өзім кепіл тот басып, тозбасыма.
Екі жыр жазсам саған бірін арнап
«Ана» деп жаздым ылғи сөз басына.

(Тәнірім кеше көрсін кесірімді)
Аспанға жазсам сенің есіміңді!!!
Ана,
Сен бақыттысың, тербете бер
Құба талдан иілген бесігімді...

GÜNEYE ÖZLEM

Bir kartalın kanatları olaydı bende,
Onlara yükselp uçardım,
Kıyılarımıza, bizim oralara,
İstanbul'u, Kukus'u görmek için,
Bir de doğuşunu günesin,
Orada da burada doğduğu gibi loş mu doğmaktadır?

Eğer güneş hala loş doğarsa,
Beni de burada olduğu gibi karşılsarsa,
Başka yoleculuklara hazırlanmalıyım,
Başka kiyılara açılmalıyım,
Güneşin beni ışıklarıyla karşılaşacağı,
Gögün de yıldızlarla süslenmiş olduğu yerlere..

Burası karanlık, karanlık beni çevreler,
Bütün dünyayı kaplar karanlık,
İşte buzlar, kar ve küller,
Kar fırtınaları ve sert rüzgârlar çoktur,
Her taraf sis, toprak buz tutmuş,
Gögüstedir soğuk, karamsar düşünceler.

Hayır, burada kalamam, hayır;
Bu buzdan yerlere oturamam,
Bana kanatlar verin, giyeyim,
Bizim kiyılara da uçayım,
Bizim oralara bir daha gideyim,
Ohri'ye ve Struga 'ya.

Orada gündoğumu ıstır ruhu,
Güneş ısıldar dağ ormanlarında:
Oradaki ikramlar bereket dolu,
Cömertçe dağıtılmış doğada.
Beyaz beyaz yayılan temiz gölü gör,
Ya da rüzgârin mavi ile kararttı...
Ovalara ya da dağlara bakın:
Her yer ilahî güzellik.

Orada kalbimden gelen nefesle kaval üfleyeyim,
Güneş batsın, ben de öleyim.

Т'га за Юг (T'ga Za Jug)

Орелски крилја как да си метнех
и в наши ст'рни да си прелетнех!
На наши места ја да си идам,
да видам Стамбол, Кукуш да видам,
Да видам дали с'нцето и тамо
мрачно угревјат, како и вамо.
Ако как овде с'нцето ме стретит,
ако пак мрачно с'нцето светит:
На п'т далечни ја ке се стегнам,
и в други ст'рни ке си побегнам,
каде с'нцето светло угревјат,
каде небото звезди посевјатз.
Овде је мрачно и мрак м' обвива
и темна м'гла земја покрива:
мразој и сненој, и пепелници,
силни ветришта и вијулици,
Околу м'гли и мразој земни,
а в'гради студој, и мисли темни.
Не, ја не можам овде да седам!
Не, ја не можам мразој да гледам!
Дајте ми крилја ја да си метнам
и в наши ст'рни да си прелетнам:
на наши места ја да си идам,
да видам Охрид, Струга да видам.
Тамо зората грејт душата
и с'нце светло зајдвит в гората.
Тамо дарбите природна сила
со с'та раскоч ги растурила:
Бистро езеро, гледаш, белеит
или од ветар синотемнеит:
поле погледниш, или планина
-сегде Божева је хубавина.
Тамо по с'рце в кавал да свирам,
с'нце да зајдвит, ја да умирам!

Sevgisin sen, sevgi, sevgi baştan tırnağa sevgisin sen,
aşığım ben sana annem sen de bana aşıksın.

Hayatı huzur ile (yoğuran) bir gölgедir baş örtünün gölgesidir,
varlığın da kedersiz bir yaşamın simgesidir (annem).

Gülüşünde annem mahmurluklarım saklı,
kızgınlığın ise cennet güllerini bağrında barındırır annem.

Azarlanmanın hayatı cehennemin alevine çevirir,
duan ise cennetten tatlı bir bahar esintisi armağan eder.

Kurban olayım annem saf şeffaf bir aşksın sen,
sevgisin sevgi, sevgi, baştan aşağı sevgisin sen.

Medresesin annem, kucağıن güzel bir okul,
senin öğretmenlerin ise karşılıksız, katıksız güzel öğretmenleridir.

Resmini annem gül yapraklarından çizmek isterdim,
fakat güllerin güzelliğini yitirmesinden korktum.

Dostlarım anne zeval bilmeyen ebedi bir kelimdir,
bu kelime büsbütün aşkin kemalinden yapılmıştır.

Önünde of çekmek yasaksa anlarım,
bunu cenabi zulcelal Kur'an'da anlatmaktadır.

Anne, anne, annem benim tatlı annem,
kalbimdeki derdin dermanısın sen tatlı annem.

مینه مینه مینه موری توله مینه مینه بی
ستا د پلوگی سیوری د زوند د سکون سیوری دی

زه په تا مین یم موری ته په ما مینه بی
ستا د سر سایه خه د بی غمه زونلون سیوری دی

موری ستا غصه کی د جنت د باغ گلونه دی
ستا لزار په زوند د جهنم یوه لمبه راوی

ستا دعا جنت له د پسلی خوره ورمه راوی
زار شمه قربان شم موری پاکه سوچه مینه بی

مینه مینه مینه موری توله مینه مینه بی
موری مدرسہ بی ستا غی بدھ مدرسہ بنکی

موری ستا بندنه بی لالچه د سوچه بنکی
ما ویل ستا تصویر به موری جور د کل په پانوک رم

ویره دا چی حسن د کلونو بی مانا نشی
مور داسی یو تکی دی ملکرو لا زواله دی

دا تکی جور شوی تیول د مینی له کاله دی
اُف که تری هم مخکی د مور منعه دی پو هی بدمه

وگوره دا ذکر په قوان کی پاک الله کوی
موری موری زما موری خوری خوری موری

تهزما د زره د درد تکوری خوری خوری موری

ANNEME MEKTUP

Sağ mısın henüz ihtiyarcığım?
Ben de sağım. Selam, selam!
Döksün çatısından yuvacığının
O betimsiz aydınlığını akşam.
Duyuyorum özenip tasarı gizlemeye,
Kederleniyormuşsun benim güç yazgımıma,
Sık sık çıkiyormuşsun yolumu gözlemeye
Bürünüp eski moda harap urbana.
Ve akşamın mavi karanlığında sana
Sık sık görünüp olmuş bir açıklı düş:
Sokak kavgasında birisi güya
Fin işi bıçağını yüreğime gömmüş.
Değil anacığım! Dinsin gözünde yaş.
Başka şey değil bu, acı bir karabasan.
Olmadım daha öyle sefil bir ayyaş,
Hiç ölü müyüm sana kavuşmadan.
Eskisi gibi yine, öyle sevecen ve sıcak
Ve yalnızca bir düşte yanıyor yüreğim,
İçimde başkaldıran özlemlerle çabucak
Alçacık evimize döneceğim.
Döneceğim, baharın ak bahçemizde
Salınıncı dallar dört bir yandan.
Ancak sen uyandırma beni sekiz yıl önce
Uykumu böldüğün gibi gün ağarmadan.
Uyandırma o düşler içinde gideni,
Dalgalandırma o gerçekleşmeyeni,
Çok erken bir bitkinliği ve yitimi
Çekmek beklermiş yaşamda beni.
Eskiye dönüş hiç yok artık.
Sensin tek dayanağım ve avuntum,
Tek sensin bana tarifsiz aydınlık.
Unut, son ver artık tasarı gizlemeye,
Kederlenme benim güç yazgımıma.
Öyle sık çıkma yolumu gözlemeye,
Bürünüp eski moda harap urbana.

yeryüzünün kadim
sesi;

şair

Dil: Rusça

Şair: Sergey Aleksandrovich Yesenin

Okuyan: Fail Fahreddinov

ПИСЬМО МАТЕРИ

Ты жива еще, моя старушка?
Жив и я. Привет тебе, привет!
Пусть струится над твоей избушкой
Тот вечерний несказанный свет.
Пишут мне, что ты, тая тревогу,
Загрустила шибко обо мне,
Что ты часто ходишь на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.
И тебе в вечернем синем мраке
Часто видится одно и то же:
Будто кто-то мне в кабацкой драке
Саданул под сердце финский нож.
Ничего, родная! Успокойся.
Это только тягостная бредь.
Не такой уж горький я пропойца,
Чтоб, тебя не видя, умереть.
Я по-прежнему такой же нежный
И мечтаю только лишь о том,
Чтоб скорее от тоски мятежной
Воротиться в низенький наш дом.
Я вернусь, когда раскинет ветви
По-весеннему наш белый сад.
Только ты меня уж на рассвете
Не буди, как восемь лет назад.
Не буди того, что отмечталось,
Не волнуй того, что не сбылось, —
Слишком раннюю утрату и усталость
Испытать мне в жизни привелось.
И молиться не учи меня. Не надо!
К старому возврата больше нет.
Ты одна мне помошь и отрада,
Ты одна мне несказанный свет.
Так забудь же про свою тревогу,
Не грусти так шибко обо мне.
Не ходи так часто на дорогу

ZİNDANDAN MEHMED'E MEKTUP

Zindan iki hece Mehmed'im lafta!
Baba katiliyle baban bir safta!
Bir de geri adam boynunda yafta...
Halimi düşünüp yanma Mehmed' im!
Kavuşmak mı? ... Belki... Daha ölmədim!

Avlu... Bir uzun yol... Tuğla döşeli,
Kırmızı tuğlalar altı köşeli.
Bu yolda tutuktur hapse düşeli...
Git vegel... yüz adım... Bin yıllık konak.
Ne ayak dayanır buna, ne tırnak

Bir alem ki, gökler boru içinde!
Akıl olmazların zoru içinde.
Üstüste sorular soru içinde:
Düşün mü, konuş mu sus mu unut mu,,?
Buradan insan mı çıkar, tabut mu?

Bir idamlık Ali vardı, asıldı
Kaydını düştüler, mühür basıldı.
Geçti gitti, Bir kaç günlük fasıldı.
Ondan kalan, boynu büük ve sefil;
Bahçeye diktığı üç beş karanfil...

Müdür bey dert dinler bu gün 'maruzat'!
Çatık kaş... hükümet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş kim eder azat?
Anlamaz; yazısız, pulsuz dilekçem...
Anlamaz ruhuma geçti bilekçem!

Saat beş dedi mi, Bir yırtıcı zil;
Sayım var, Maltada hizaya dizil!
Tek yekün içinde yazılı ve çizil!
İnsanlar zindanda birer kemiyet
Urbalarla kemik, Mintanlarla et.

Somurtuş ki bıçak, Nara ki tokat;
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat...
Yalnız seccademin yüzünde şevkat;
Beni kimsecikler okşamaz madem;
Öp beni anlımdan, Sen öp seccadem!

ZİNDANDAN MEHMED'E MEKTUP

Çaycı, getir ilaç kokulu çaydan!
Dakika düşelim senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin;
Köpük köpük, Duman duman erisin!

Peykeler duvara mihli peykeler;
Duvarda, başlardan, yağlı lekeler,
gömülmüş duvara, baş baş gölgeler
Duvar katil duvar, yolumu biçtin!
kanla dolu sünger... beynimi içtin!

Sükut... kıvrım kıvrım uzaklık üzar,
Tek nokta seçemez Dünyadan nazar.
Yerinde mi acep ölü ve mezar
yer yüzü boşaldı, habersiz miyiz?
Güneşe göç varda kalan biz miyiz?

Ses demir, su demir ve ekmek demir...
İstersen demirde muhali kemir,
Ne gelir elden kader bu emir...
Garip pencerecik, küçük, daracık;
Dünya ya kapalı, Allah'a açık.

Dua dua, eller karıncalanmış;
Yıldızlar avuçta, gök parçalanmış.
gözyaşı bir tarla, hep yoncalanmış...
Bir soluk, Bir tütsü Bir uçan buğу
İplik ki incecik, örер boşluğu.

Ana rahmi zahir şu bizim koğuş;
Karanlığında nur, yeniden doğuş...
Sesler duymaktayım: Davran ve boğuş!
Sen bir devsin yükü ağırdır devin!
Kalk ayağa dim dik doğrul ve sevin!

Mehmed'im sevinin başlar yüksekte!
Ölsekte sevinin, eve dönsek de!
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir!
Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimdir!

Bir Anne'nin Rüyası (Ahirete Göç Etmiş Çocuklarımıza)

Bir gece uykudayken rüyamda,

Istırabım arttıkça arttı bir anda.

Korkulu endişeliydim, ürperiyordum,

Adım atamıyorumdur dehşetten

Zümrütten elbiseler kuşanmışlardı

Yanan birer meşale vardı ellerinde

Bu hayallerde kaybolmuşken,

Gördüm onlar arasında oğlumu ben

Yakınlaştım ve dedim, canım oğlum,

Beni bırakıp sen nerelelere gelmişsin,

Bizi umursamadın, bırakın uzaklaştın,

Gitmek siğar mıydı vefakarlığı?

Benim yokluğun seni ağlatmakta,

Yoktur bana bir fayda senin ağlamanda,

Sen bilir misin benim meşaleme ne oldu ?

Senin gözyaşlarının onu söndürdü

Gördüm kendimi bir yere gidiyorken,

Öyleydi ki yol gözükmüyordu karanlıktan.

Adımımı attım ileri kendimi toparlayıp,

Baktım ardi sıra giden çocuklara

Sessiz sakin birbiri ardınca gidiyorlardı,

Allah bilir nereye yol alıyorlardı,

Geri kalmıştı, yavaşça ilerliyordu,

Yanmıyordu elindeki meşale de artık

Ayrılık acısıyla perişan biriyim,

Kan ağlıyor her gün içim,

Böyle görünce oğlum kıvanclarını

Başını çevirip bir cevap verdi bana:

Bunu söyleyip suskunca baktı bir müddet,

Meşalesini gösterip şu sözüyle yaktı gönlümü:

مان کا خواب

(ئے نیل کے ونچبوذخام)

ابخو یہ اهکی دب تو اک ش و جیئ سونیم
بطرااض مرا ئے جس س روہا اڑب

نیبک نوہ ببر ا جنیم بک اهکی دیہ
نیہن تی ملہ راروے اہ هیرالند

لبایا بال ارم ئے س ڈھات اتزرل
لمحا ناھٹے ابشت س دھات اک قدم

یہڑب ئے گے آک پا بصل حوهکچ جو
راتھا فکی دتو یہت کی نکوڑل کیا

درمز سی ئے بونہپ کپوشہ
ئے بوتن جلیم نوہتہا ئے ک سب ئید

نروا ئے ہیبیج ئے گے آہت چاپہ چپو
نابک کو نا اہت نا جانے جاخدا

رسپ برام بک هیت نیم چسو اسی
رظن یاں آیم اعتماج اس ئے همج

اہت نہ اتر چلیت روہا ات ئے ہیبیج بو
اہت بن تان جلیم نوہتہا ئے ک اس یاد

اپک جاریم ، رک نہچاپ ئن نیم
ناپک مت ئنگ ارک ڑھو چھمچ

رارق ئے ب نیم نی بو تہر نیم جدائی
ربا ئے ک نکوش زرو رہ نی بو تروپ

یک مئ مت ذرا ریامہ رو اپ نہ
یک مئ مت فاویہج ، اڑوھج ئنگ

بنا و چیپ ارم ہاکی دے نے جو بج
جوانا نوی رک ریہپ نہم مئ اس یاد

ئیو جداک ہے تجمہ رالنی برم
برم ہالثیب ہیب ہکچ نیم س اپن

اپر پ چکت ری دھچک ہ ورک بہک یہ
اگے لنبک یہ رک ہاکد رھپ یاد

؟ ئے اس یاک یاگ وہ تو ئے تیهمجس
ئے اس ایھا ئے بجن نوئنسو ئے رت

YETİM

Yetimi gördüğünde onun başında gölge ol
Onun yüzündeki tozu sil, ayağındaki dikenin çıkar
Sen oğlunu öpme
Yetimi başı önüne eğik gördüğünde
Yetim ağlarsa onun nazını çevecek yok.
Kızdığında onun öfkesini kaldıracak da yok
Şunu bil ki hiç ağlamayan ilahi arş
Yetim ağladığında titrer
Yetimin gözyaşlarını rahmet ile temizle
Yüzünü de şefkat ile
Onun gölgesi olanbabası gittiğinde
Sen ona gölge ol, onu koru
Benim başım babamın göğsünde iken
Başım taç sahibiydi
Yetimken düşmanım beni esir aldığında
Dostlarımdan bana yardım yoktur
Yetim çocukların derdini iyİ anlarım
Çünkü ben de yetimdim çocukluğumda
Arif Hucendî rüyada birini gördü
Adam rüyada yetimin ayağındaki dikenin çıkardı
O, cennette yürüürken iftiharla şöyle diyordu
Bir diken bana ne çiçekler bahsetti

متی

نک بسراح و ناشفی بشرایبع	لکف رس ره بسا ار هدرم ردپ
شیوخ دزیرف ویر ره بسو بهدم	شیب هدنکفارس یمینی بنیوچ
دریش بریا هک ، دریگ شمخ رگ و	شزا هنک ، دریگب را یمینی درخ
میینی دریگر بگ یمه دزرسلب	میطع شرع هک ، دیرگ نال نا
چزا شکیا کنی قتفشی کاخ هره	کاپ هدید را شبا نکب متحرب
شروریب تنشویخ هسای رد وت	شرس زا فترد بوخ هسای رگ
متشاد رد —— ر بانک رد رس هک	متشاد روخار تسس هگان من
رییصن نمتاسود زا سک دشاین	رییسا مدنرر بگ نانمشد نونک
خ رد هک رس زا بد ریفمتوذپ	ربخ نالسط درد را دشبا ارم
ا باو خبید شردلا کصَد نجح رد	دنکب یمینای براخ یـکی
راخ نا زکهچ نم ربگ اهلـمی	معگ وردو نف ج یماه هصـمـی

ULUSLARARASI ŞİİR GEÇESİ’nden NOTLAR

yeryüzünün kadim
sesi;

si;
sir

ULUSLARARASI ŞİİR GEÇESİ'nden NOTLAR

ULUSLARARASI ŞİİR GEÇESİ’nden NOTLAR

yeryüzünün kadim
sesi; • iŋ /

si;
siir